

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра кримінального права і кримінології**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Перший проректор
Львівського національного університету
імені Івана Франка
доц. А.Ф. Гукалюк

« ____ » _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ (ОСОБЛИВА ЧАСТИНА)

галузь знань **08 «Право»**
спеціальність **081 «Правознавство»**
юридичний факультет

Робоча програма навчальної дисципліни «Кримінальне право України (Особлива частина)» для студентів за галуззю знань 08 «Право», спеціальність 081 «Правознавство», 2024 р. – 24 с.

Розробники:

Денькович Ольга Іванівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права і кримінології;

Маркін Віктор Ігорович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права і кримінології;

Сень Ірина Зеновіївна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри кримінального права і кримінології.

*Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кримінального права і кримінології юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол від «___» _____ 2024 року № ___)*

Завідувач кафедри

кримінального права і кримінології

_____ **В.І. Маркін**

«___» _____ **2024 рік**

Схвалено Вченою Радою юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (галузь знань 08 «Право», спеціальність 081 «Правознавство»)

Протокол від «___» _____ року № ___

«___» _____ **2024 рік**

Голова _____ **проф. В.М. Бурдін**

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: денна форма – 8 заочна форма – 8	Галузь знань 08 «Право» <small>(шифр, назва)</small>	Нормативна	
Модулів – 2	Напрямок підготовки «Правознавство» <small>(шифр, назва)</small>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4	Спеціальність 081 «Правознавство»	3-й	3-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин: денна форма – 240 год. заочна форма – 240 год.		5-й, 6-й	5-й, 6-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр права	64 год.	26 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		80 год.	22 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		16 год.	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		80 год.	192 год.
ІНДЗ:			
Вид контролю: іспит			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 1:0,5

для заочної форми навчання – 1:4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Кримінальне право України (Особлива частина) - одна з фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін згідно з навчальним планом юридичного факультету. Предметом вивчення даного курсу є склади кримінальних правопорушень, які передбачені в Особливій частині Кримінального кодексу України.

Глибоке засвоєння і розуміння студентами елементів та ознак складів кримінальних правопорушень є необхідною умовою формування кваліфікованих юристів, зокрема, майбутніх юрисконсультів, адвокатів, суддів, нотаріусів, прокурорів тощо.

Для всестороннього засвоєння кримінального права (особливої частини) необхідні знання таких дисциплін, як загальна теорія права, кримінальне право (загальна частина), цивільне, адміністративне, фінансове, трудове, земельне та ін. В межах перелічених дисциплін вивчаються відповідно такі питання: поняття системи права і системи законодавства, джерела права, поняття правовідношень і підстав їх виникнення, порушення кримінального провадження, поняття та ознаки кримінального правопорушення, майнові відносини, податкові відносини і т.д.

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння студентами елементів складів кримінальних правопорушень, передбачених Кримінальним кодексом України, оволодіння уміннями користуватися текстом Кримінального кодексу України, нормативно-правовими актами інших галузей права, постановами Пленуму Верховного Суду України та правовими позиціями Верховного Суду з питань застосування кримінального законодавства; вироблення навиків застосування кримінально-правових норм до конкретних життєвих ситуацій.

Завданнями вивчення даної навчальної дисципліни є: ознайомити студентів з основними положеннями кримінального законодавства; сприяти глибокому засвоєнню змісту правових актів, стимулювати до самостійної роботи з ними; ознайомити з системою особливої частини кримінального права і навчити використовувати її складові елементи при вирішенні конкретних правових питань; навчити застосовувати теоретичні положення на практиці; закласти і розвинути навички складання відповідних документів, що стосуються притягнення винного до кримінальної відповідальності; навчити розмежовувати склади кримінальних правопорушень між собою і з суміжними посяганнями.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

систему Особливої частини КК України;

зміст основних ознак всіх складів кримінальних правопорушень;

зміст кваліфікуючих ознак складів кримінальних правопорушень;

вміти:

визначати поняття Особливої частини кримінального права;

визначати елементи та ознаки складів кримінальних правопорушень;

застосовувати відповідні положення у практичних ситуаціях;

користуватися КК України, нормативно-правовими актами інших галузей права, постановами Пленуму Верховного Суду України та правовими позиціями Верховного Суду з питань застосування кримінального законодавства;
проводити кримінально-правову оцінку вчинених діянь;
записувати формулу кваліфікації вчиненого і формулювання обвинувачення.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПОНЯТТЯ, ЗНАЧЕННЯ І СИСТЕМА ОСОБЛИВОЇ ЧАСТИНИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА. ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Поняття Особливої частини кримінального права (як частини галузі права, частини кримінального закону, навчальної дисципліни та галузі юридичної науки).
Значення Особливої частини кримінального права.

Співвідношення Загальної та Особливої частин кримінального права.

Фактори, які обумовлюють єдність та визначають відмінність Загальної та Особливої частин кримінального права.

Криміналізація і декриміналізація.

Диференціація та індивідуалізація кримінальної відповідальності.

Система Особливої частини кримінального права. Поняття системи Особливої частини кримінального права і критерії її побудови. Система Особливої частини кримінального права і Кримінального кодексу України. Значення системи Особливої частини кримінального права.

Норми Особливої частини кримінального права і їх види.

Поняття кримінально-правової кваліфікації.

Види кримінально-правової кваліфікації.

Підстави кримінально-правової кваліфікації.

Формула кваліфікації кримінального правопорушення та вимоги до неї.

Принципи кримінально-правової кваліфікації.

Склад кримінального правопорушення як основа кримінально-правової кваліфікації.

Конкуренція кримінально-правових норм.

Конкуренція загальної і спеціальної норми.

Конкуренція кількох спеціальних норм.

Конкуренція частин і цілого.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДЕРЖАВИ

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.

Поняття кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки України.

Класифікація кримінальних правопорушень, передбачених розділом I Особливої частини КК України.

Кримінальні правопорушення проти воєнної безпеки України.
 Кримінальні правопорушення проти державної безпеки України.
 Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади.
 Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України.
 Посягання на життя державного чи громадського діяча.
 Диверсія.
 Державна зрада. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за державну зраду.
 Колабораційна діяльність.
 Пособництво державі-агресору.
 Шпигунство. Спеціальні умови звільнення від кримінальної відповідальності за шпигунство.
 Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.
 Інші кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки України.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ОСОБИ

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
 Поняття вбивства. Безпосередній об'єкт вбивства. Момент початку та припинення життя. Момент настання смерті. Види умисного вбивства. Диференціація відповідальності за вбивство за чинним кримінальним законодавством України.
 Основний склад умисного вбивства. Ознаки вбивства.
 Види умисного вбивства з пом'якшуючими ознаками.
 Кримінальні правопорушення проти здоров'я особи.
 Кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя або здоров'я особи.
 Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи.
 Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи, що пов'язані із незаконним позбавленням волі.
 Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи, що не пов'язані із незаконним позбавленням волі.
 Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.
 Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина.
 Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності.
 Кримінальні правопорушення проти власності, що пов'язані із незаконним заволодінням чужим майном.
 Кримінальні правопорушення проти власності, що не пов'язані із незаконним заволодінням чужим майном.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СУСПІЛЬСТВА

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти довкілля.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальних правопорушень проти журналістів.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електров'язку.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя.

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти встановленого порядку несення військової служби (військових кримінальних правопорушень).

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

4. Структура навчальної дисципліни

Теми, що вносяться на модульний контроль	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	Лаб	інд	ср		л	п	лаб	Інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1.												
Поняття і система Особливої	6	2	2			2	6	2				4

частини кримінального права України												
Основи кримінально-правової кваліфікації	12	2	4			2	12	2				10
Змістовий модуль 2.												
Злочини проти основ національної безпеки України	10	2	4			4	8		2			6
Змістовий модуль 3.												
Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	30	6	10			10	22	2	2			18
Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	12	2	4			5	10	2				8
Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	16	4	4			7	12	2	2			8
Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина	14	2	4			7	10	2				8
Модуль № 1	2		2									
Кримінальні правопорушення проти власності	28	6	10			10	20	4	2			14
Змістовий модуль 4.												
Кримінальні правопорушення проти довкілля	18	4	4			2	11					6

Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	14	6	4	2		8	10	2	2			11
Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	10	4	2	2		2	16	2	2			12
Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	5	2	2			1	6					6
Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	8	2	2	2		2	12		2			10
Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	8	2	2	2		2	15	2	2			12
Кримінальні правопорушення в сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	12	6	2	2		2	11	2	2			8
Модуль № 2	2		2									
Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці,	4		2			2	4					5

недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації												
Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів і місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів	8	2	2	2		2	6		2			5
Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж	5	2	2			1	4					5
Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	10	4	2	2		2	14	2	2			12
Кримінальні правопорушення	8	2	2	2		2	4					6

проти правосуддя												
Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби	6	2	2			2	4					6
Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	4		2			2	4					6
Особлива частина кримінального права зарубіжних держав	3		2			1	4					6
Разом	240	64	80	16		80	240	26	22			192

5. Теми лекційних і практичних занять

Лекційний курс (денна – 64 год., заочна – 26 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Поняття, значення та система Особливої частини кримінального права України	2	2
2	Основи кримінально-правової кваліфікації	2	2
3	Злочини проти основ національної безпеки України	2	-
4	Кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я особи	6	2
5	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	2	2
6	Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	4	2
7	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих права і свобод людини і громадянина	2	2
8	Кримінальні правопорушення проти власності	6	4

9	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	6	2
10	Кримінальні правопорушення проти довкілля	4	-
11	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	4	2
12	Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	2	
13	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	2	
14	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	2	2
15	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	6	2
16	Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	-	
17	Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів	2	
18	Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	2	
19	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	4	2
20	Кримінальні правопорушення проти правосуддя	2	
21	Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)	2	
22	Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	-	
23	Особлива частина кримінального права зарубіжних держав	-	
	Разом	64	26

Практичні заняття (денна – 80 год., заочна – 22 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Поняття, значення та система Особливої частини кримінального права України	2	

2	Основи кримінально-правової кваліфікації	4	
3	Злочини проти основ національної безпеки України	4	2
4	Кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я особи	10	2
5	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	4	
6	Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	4	2
	Модуль № 1	2	
7	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих права і свобод людини і громадянина	4	
8	Кримінальні правопорушення проти власності	10	2
9	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	4	2
10	Кримінальні правопорушення проти довкілля	4	
11	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	2	2
12	Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	2	
13	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	2	2
14	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	2	2
15	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення	2	2
	Модуль № 2	2	
16	Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	2	
17	Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів	2	2
18	Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	2	
19	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	2	2
20	Кримінальні правопорушення проти правосуддя	2	

21	Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)	2	
22	Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	2	
23	Особлива частина кримінального права зарубіжних держав	2	
	Разом	80	22

6. Самостійна робота

Самостійна робота (денна – 80 год., заочна – 192 год.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (ден.)	Кількість годин (заоч.)
1.	Поняття, значення та система Особливої частини кримінального права України	2	4
2.	Основи кримінально-правової кваліфікації	2	10
3.	Злочини проти основ національної безпеки України	4	6
4.	Кримінальні правопорушення проти життя і здоров'я особи	10	18
5.	Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	5	8
6.	Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи	7	8
7.	Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих права і свобод людини і громадянина	7	8
8.	Кримінальні правопорушення проти власності	10	14
9.	Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності	8	11
10.	Кримінальні правопорушення проти довкілля	2	6
11.	Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	2	12
12.	Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва	1	6
13.	Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту	2	10
14.	Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	2	12
15.	Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх	2	8

	аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення		
16.	Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації	2	5
17.	Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів	2	5
18.	Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку	1	5
19.	Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	2	12
20.	Кримінальні правопорушення проти правосуддя	2	6
21.	Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення)	2	6
22.	Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	2	6
23.	Особлива частина кримінального права зарубіжних держав	1	6
24.	Разом	80	192

7. Методи навчання

У ході викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на:

- формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності й відповідальності за навчальну працю;
- забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру);
- а також методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів.

Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття.

8. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Методи проведення поточного контролю під час навчальних занять визначаються кафедрою і здійснюються шляхом усного опитування студентів, проведення контрольних робіт, виконання завдань та вирішення задач із практичних проблем. Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення двох модулів (модульний контроль). Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання шляхом проведення іспиту. Форма проведення іспиту – письмова, усна, тестова тощо – затверджується кафедрою.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

9.1 за іспит

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	50	100
T1	T3	T4-T8	T9-T24		
10	5	15	20		

9.2 за виконання курсової роботи

Пояснювальна записка (теоретична частина)	Ілюстративна частина (практична частина)	Захист роботи	Сума
до 25	до 25	до 50	100

Шкала оцінювання: Університету, національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою
			Екзаменаційна оцінка
90 – 100	A	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>
81-89	B	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>
71-80	C	<i>Добре</i>	
61-70	D	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>
51-60	E	<i>Достатньо</i>	
0-50	FX	<i>Незадовільно з правом перескладання</i>	<i>Незадовільно</i>
0-50	F	<i>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>	<i>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні нормативно-правових актів, судової практики та спеціальної літератури. Прояви уміння застосовувати набуті

знання до конкретних суспільно-економічних ситуацій та здібності аналізу джерел вивчення даного курсу.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну, але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Тобто знав нормативно-правовий акт та судову практику, але не знав інформації, що міститься у спеціальній літературі, чи інформації, яка міститься в інших джерелах. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студенту, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з курсу.

10. Методичне забезпечення

1. Антонюк Н.О., Бойко А.М. Кримінальне право України. Особлива частина: Програма курсу для студентів юридичного факультету. – Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2012.

2. Борисов В.І. Досвід проведення занять з кримінального права у Харківському юридичному інституті з використанням рейтингової системи оцінки успішності навчання студентів // Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів: Зб. наук. праць.-К.: НМК ВО, 1992.

3. Борисов В.І. Досвід проведення занять з кримінального права із застосуванням рейтингової системи оцінки знань студентів та рекомендації щодо їх застосування у навчальному процесі. У рамках експерименту "Інтенсивна система підготовки спеціалістів із профільюючих дисциплін" (стаття).- Нові технології навчання. Науково-методичний збірник. Вип. 10. - Київ: Міністерство освіти України. Інститут системних досліджень освіти, 1993.

4. Воробей П.А. Методичні рекомендації для підготовки до державних іспитів з кримінального права.- К.: НАВСУ, 1999.-32с.

11. Рекомендована література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України.
2. Кримінальний кодекс України.

Базова

1. Кримінальне право (Особлива частина) : підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т. 2. Луганськ : Видавництво «Елтон-2», 2012. 704 с.
2. Кримінальне право : навчальний посібник / О.О. Дудоров, М.І. Хавронюк ; за заг. ред. М.І. Хавронюка. Київ : Ваїте, 2014. 944 с. URL: <https://www.osce.org/uk/project-coordinator-in-ukraine/358166?download=true>.
3. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / Ю.В. Александров, О.О. Дудоров, В.А. Клименко, М.І. Мельник та ін. ; за ред. М.І. Мельника, В.А. Клименка. 3-тє вид., переробл. та допов. Київ : Атіка, 2009. 744 с.
4. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / М.І. Бажанов, Ю.В. Баулін, В.І. Борисов та ін. ; за ред. проф. М.І. Бажанова, В.В. Сташиса, В.Я. Тація. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2005. 544 с.
5. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. ; за ред. В.Я. Тація, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2015. 680 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. ; за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. 4-те вид., переробл. і допов. – Харків : Право, 2010. 608 с. URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI-2010/UgolovPravoOsob.pdf.
7. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. Харків : Право, 2013. Т. 2. 1040 с.
8. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. Київ : ВД «Дакор», 2018. 1368 с.
9. Практика судів України з кримінальних справ (2006-2007) / укладачі: В.В. Сташис, В.І. Тютюгін ; за заг. ред. В.В. Сташиса. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 880 с.
10. Хавронюк М.І. Довідник з Особливої частини Кримінального кодексу України. Київ : Істина, 2004. 504 с.

Допоміжна

1. Азаров Д.С. Злочини у сфері комп'ютерної інформації (кримінально-правове дослідження): монографія. – Київ: Атіка, 2007. – 304 с.
2. Андрусів Г.В., Бантишев О.Ф., Віденко Б.М. Відповідальність за особливо небезпечні злочини проти держави : Навчальний посібник для студентів юридичного факультету. К.: ВПЦ «Київський університет», 1994. – 60 с.

3. Андрушко П.П. Злочини проти виборчих прав громадян та їх права брати участь у референдумі: кримінально-правова характеристика: монографія / П.П. Андрушко. Київ: КТН, 2007. 325 с.
4. Андрушко П.П. Злочини у сфері службової діяльності : навч. посіб. / П.П. Андрушко, А.А. Стрижевська. – Київ: Юрисконсульт, 2006. – 342 с.
5. Андрушко П.П. Коментар до ст. 201 Кримінального кодексу України // Юридичний вісник України.-2001.-№ 51(339), 22-28груд.-С.28-32.
6. Андрушко П.П., Короткевич М.Є. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: кримінально-правова характеристика.-К.: Юрисконсульт.-2005.-292с.
7. Антонюк Н.О. Кримінально-правова охорона власності : навч. посібник / Н.О. Антонюк. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 514 с.
8. Бабанін С. В. Кримінальна відповідальність за порушення чинних на транспорті правил : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / С. В. Бабанін. - Дніпропетровськ, 2008, 238 с.
9. Базов В. Загальна характеристика чинного законодавства щодо кримінальної відповідальності за порушення законів та звичаїв війни (воєнні злочини) / В. Базов // Український часопис міжнародного права. – 2003. – № 4. – С. 100–104.
10. Балабко В.В. Злочини проти життя та здоров'я особи: кримінальна відповідальність медичних працівників: монографія. Запоріжжя: Дніпровський металург, 2017. – 287 с.
11. Бандурка І.О. Злочини проти моральності у сфері статевих стосунків: монографія / І.О. Бандурка. – Харків: Золота миля, 2012. – 222 с.
12. Бандурка О.М. Діяльність органів внутрішніх справ по запобіганню торгівлі людьми: навч. посіб. / О.М. Бандурка. – Х., 2001.
13. Бантишев О.Ф., Шамара О.В. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ національної безпеки України (проблеми кваліфікації): монографія. 3-тє вид., переробл. та допов. Луганськ: Київ: Віртуальна реальність, 2014. 197 с.
14. Батиргарєєва В.С., Борисов В.І., Голіна В.В. Злочини проти особистої волі людини та їх попередження (науково-практичний посібник) / В.С. Батиргарєєва, В.І. Борисов, В.В. Голіна. - Харків. Інститут вивчення проблем злочинності Академії правових наук України. – 2002 р. – 123с.
15. Берзін П.С. Злочини у сфері господарської діяльності: методика обчислення матеріальної шкоди. - К.: Юрисконсульт, 2005. - 149с.
16. Болдарь Г.Є. Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти власності: проблеми теорії та практики: [наук.-практ. пос.] / Г.Є. Болдарь, Д.В. Каменський ; МВС України, Луган. держ. ун-тет внутр. Справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 184 с.
17. Борисов В.І., Пащенко О.О. Злочини проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: Монографія. – Х.: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. – 224 с.

18. Брич Л.П. Розмежування складів злочинів, спільною ознакою яких є суспільно небезпечні наслідки у вигляді шкоди здоров'ю людини. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2009. – 60 с.
19. Буряк К.М. Злочини проти професійної діяльності журналістів в Україні: кримінально-правове та кримінологічне дослідження : монографія / К.М. Буряк ; за загальною редакцією Н.С. Юзікової ; Міністерство освіти і науки України, Дніпровський гуманітарний університет. – Дніпро : Т.К. Середняк, 2018. – 249 с.
20. Бутузов В. М., С. А. Кузьмін, В. П. Шеломенцев. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України. Розділ XVI. Злочини у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електров'язку. – Київ: Видавець Паливода А. В., 2010. – 152 с.
21. Весельський В.К., Пясковський В.В. Торгівля людьми в Україні: Навчальний посібник. / В.К. Весельський, В.В. Пясковський // – К.: КНТ, 2007. – 268 с.
22. Військові злочини // Велика українська юридична енциклопедія. У 20 т. Т. 17. Кримінальне право / В.Я. Тацій (відп. ред.) та ін. — 2017. — С. 88.
23. Володіна О.О. Кримінальна відповідальність за викрадення людини.- Х., 2005. – 221 с.
24. Гавриш С.Б. Кримінально-правова охорона довкілля в Україні. Проблеми теорії, застосування і розвитку кримінального законодавства / С.Б. Гавриш. – Київ: Інститут законодавства Верховної Ради України, 2002. – 634 с.
25. Готін О.М. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина: навчальний посібник / О.М. Готін. Луганськ: Луганський держ. ун-т внутр. справ, 2006. 191 с.
26. Грищук В.К., Сенько М.М. Кримінальна відповідальність за самовільне залишення військової частини або місця служби: Монографія. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2007. – 308 с.
27. Данилевський А.О. Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти життя та здоров'я особи. Проблеми кваліфікації та відмежування від суміжних складів злочинів: наук.-практ. посіб. / А.О. Данилевський, Г.Є. Болдарь; МВС України, Луганський державний у-нт внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. – 152 с.
28. Дудоров О.О. Злочини в сфері господарської діяльності: кримінально-правова характеристика. – К.: Юридична практика, 2003. – 923с.
29. Дудоров О.О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практ. порадник / О.О. Дудоров; МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. – Северодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2018. – 92с.
30. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. – К.: Ваіте, 2019. – 288 с.
31. Зінченко І.О. Кримінально-правова охорона виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Аналіз законодавства і

судової практики: монографія / Зінченко І.О. Харків: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2007. 320 с.

32. Злочини проти власності. Теоретико-правове дослідження : монографія / Ю.А. Дорохіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 744 с.

33. Злочини проти власності: правова кваліфікація і методика розслідування / Хавронюк М.І., Дудоров О.О., Луцик В.В., Задоя К.П., Карчевський М.В. – Київ: Дакор, 2019. – 448 с.

34. Злочини проти довкілля: кримінально-правова характеристика: [навчальний посібник] / за редакцією О.О. Дудорова. – Луганськ: ЛДУВС України імені Е.О. Дідоренка, 2014. – 615 с.

35. Злочини проти здоров'я населення, що порушують право на якісне забезпечення лікарськими засобами : монографія / [Є.Л. Стрельцов, І.І. Митрофанов, А.М. Притула] ; за загальною редакцією Є.Л. Стрельцова. – Одеса: Фенікс, 2015. – 157 с.

36. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення : проблеми кримінально-правової кваліфікації : практичний посібник / Ю.О. Данилевська, Д.В. Каменський. – Луганськ: Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2013. – 286 с.

37. Іващенко В.О. Торгівля жінками та дітьми (кримінологічні та кримінально-правові аспекти боротьби).-К.: Атіка, 2004.- 112 с.

38. Карчевський М. В. Злочини у сфері використання комп'ютерної техніки: навчальний посібник. – Київ: Атіка, 2010 р. – 168 с.

39. Карчевський М. В. Кримінально-правова охорона інформаційної безпеки України: монографія. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. – 528 с.

40. Климчук О. Нове у кримінальній відповідальності за диверсію // Підприємництво, господарство і право.-2002.-№3.- С. 84-86.

41. Коржанський М.Й., Мисливий В.А. Кваліфікація автотранспортних злочинів. – К.: Хрінком, 1996. – 80 с.

42. Кримінальна відповідальність за порушення виборчих та референтних прав: монографія; [під ред. В.П. Тихого]. Харків: Кроссруд, 2008. 344 с.

43. Кримінальна та адміністративна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами: монографія / Д.О. Калмиков, А.О. Данилевський. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2013. 615 с.

44. Кузнецов В.В. Кримінально-правова охорона громадського порядку та моральності в українському вимірі : [монографія] / В.В. Кузнецов. – К. : ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2012. – 908 с.

45. Кучанська Л.С. Поняття та система злочинів проти моральності в кримінальному праві України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Одеса, 2007. 212 с.

46. Ландіна А.В. Охорона моральності за Кримінальним кодексом України: Монографія. К.: Вид-во «Юридична думка», 2013. 204 с.

47. Лизогуб Я.Г., Яценко С.С. Протидія торгівлі людьми: аналіз вітчизняного та зарубіжного законодавства: Навчальний посібник / Наук. ред. д-р юрид. наук, проф. С.С. Яценко. – К.: Атіка. 2005 – 240с.
48. Лихова С.Я. Злочини у сфері реалізації громадянських, політичних та соціальних прав і свобод людини і громадянина (розділ V Особливої частини КК України) : монографія / С.Я. Лихова. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2006. – 573 с.
49. Ліпкан В. А., Діордіца І. В. Національна безпека України: кримінально-правова охорона: навч. посібник. К.: КНТ, 2007. 292 с.
50. Мазур М.В. Кримінальна відповідальність за порушення виборчих і референдумних прав громадян: монографія / М.В. Мазур; Луганська правова фундація. Луганськ: Елтон-2, 2012. 218 с.
51. Малярєнко В.Т., Борисов В.І. Практика розгляду справ про порушення правил охорони праці і безпеки ведення робіт // Коментар судової практики з кримінальних справ. - Бюлетень законодавства і юридичної практики України. - 1996. - №6. - С.81-88.
52. Матвійчук В.К. Забруднення атмосферного повітря: кримінальна відповідальність, досудове слідство та запобігання: [монографія] / В.К. Матвійчук, І.О. Харь. – Київ: Національна академія управління, 2012. – 271 с.
53. Матвійчук В.К. Забруднення, засмічення, виснаження водних об'єктів: відповідальність, досудове слідство, судовий розгляд і запобігання: [монографія] / В.К. Матвійчук, В.М. Присяжний – Київ: КНТ, 2007. - 272 с.
54. Матвійчук В.К. Кримінально-правова охорона навколишнього природного середовища (кримінально-правове та кримінологічне дослідження): [монографія] / В.К. Матвійчук. – Київ: “Азимут-Україна”, 2005. – 464 с.
55. Матвійчук В.К. Незаконне полювання: відповідальність, протокольна форма провадження розслідування і запобігання: [монографія] / В.К. Матвійчук, С.А. Голуб.– Київ: КНТ, 2006. – 306 с.
56. Мельник М.І. Кримінальна відповідальність за злочини проти виборчих прав громадян / М.І. Мельник. Київ: Атіка, 143 с.
57. Мисливий В.А. Злочини проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: Монографія / В.А. Мисливий. – Дніпропетровськ: Юрид. акад. МВС, 2004. – 380 с.
58. Мохончук С.М. Злочини проти миру та безпеки людства : генезис, еволюція, сучасна регламентація у кримінальному праві та законі : монографія / С.М. Мохончук ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого". - Харків : Право, 2013. – 526 с.
59. Музика А.А. Відповідальність за злочини у сфері обігу наркотичних засобів / А.А. Музика. – Київ : Логос, 1998. – 323 с.
60. Музика А.А. Відповідальність за злочини у сфері обігу наркотичних речовин /МВС України , Нац. акад. внутр. справ України.- К.: Логос , 1998.- 324 с.
61. Музика А.А., Азаров Д.С. Законодавство України про кримінальну відповідальність за «комп'ютерні» злочини: науково-практичний коментар і шляхи

вдосконалення. / А.А. Музыка, Д.С. Азаров. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 120 с.

62. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації: Навч. посібник. - К.: Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.

63. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 512 с.

64. Наден О.В. Торгівля жінками як кримінально-правова та соціальна проблема сучасності: монографія / О.В. Наден // – К.: Атіка, 2004, - 288 с.

65. Наклович М.Л. Кримінально-правова боротьба з хуліганством. - Львів: Вища школа.- 1974. –112 с.

66. Олійник П.В. Предмет злочинів проти власності : поняття, види кримінально-правове значення: монографія / П. В. Олійник. – Харків : Право, 2011. – 208 с.

67. Орлеан А.М. Кримінально-правова характеристика торгівлі людьми : монографія / А.М. Орлеан // – Х.: СІМ. 2005. - 179 с.

68. Осадчий В.І. Злочини проти безпеки виробництва : монографія / В.І. Осадчий. – К. : Інтерсервіс, 2012. – 59 с.

69. Осадчий В.І. Злочини проти безпеки та експлуатації транспорту: Монографія. – К.: Вид-во Європейського університету, 2011. – 151 с.

70. Осадчий В.І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності. Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 336с.

71. Палюх Л.М. Кримінальна відповідальність за злочини проти правосуддя / Л.М. Палюх. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 744 с.

72. Романюк Б.В. Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку : монографія / Б.В. Романюк, О.Ф. Бантишев. - Київ : Крок, 2018. – 234 с.

73. Суспільна моральність як об'єкт злочинних посягань: монографія / Савченко А.В., Репецький С.П. – Нац. акад. внутр. справ. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2012. – 278 с.

74. Тихий В.П. Відповідальність за злочини проти громадської безпеки: Наково-практичний коментар. – К.: НКЦ СБ України, 2007. – 92 с.

75. Фесенко Є.В. Злочини проти здоров'я населення та системи заходів з його охорони: монографія / Є.В. Фесенко – Київ: Атіка, 2004. – 280 с.

76. Хавронюк М.І. Військові злочини: Навчальний посібник. – Київ: Українська академія внутрішніх справ, 1995. – 156 с.

77. Чеботарьова Г.В. Кримінально-правова охорона правопорядку в сфері медичної діяльності: монографія. – К.: КНТ, 2011. – 616 с.

78. Чорний Р.Л. Злочини проти основ національної безпеки за кримінальним правом України: монографія. Хмельницький: Хмельниц. ун-т упр. і права, 2018. 525 с.;

79. Чуваков О.А. Злочини проти основ національної безпеки України: проблеми кримінально-правової теорії і практики: монографія. Одеса: Фенікс, 2017. 360 с.

80. Шульга А.М. Злочини проти довілля: питання кваліфікації / А.М. Шульга. – Харків: Ніка Нова, 2012. – 191 с.

81. Шульга А.М. Кримінально-правова охорона земель від забруднення або псування: [монографія]. – Харків: Ніка Нова, 2013. – 256 с.

82. Юрченко О.М. Злочини проти життя та здоров'я особи / О.М. Юрченко, О.Ф. Бантишев, С.А. Кузьмін; наук.-практ. коментар до Розділу II Особливої частини Кримінального кодексу України. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2013. – 176 с.

83. Янко В.М. Кримінальна відповідальність за злочини проти основ суверенітету українського народу: монографія. Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2019. 235 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України – www.rada.gov.ua
2. Єдиний державний реєстр судових рішень України - www.reyestr.court.gov.ua/